

פרשת מִצְרַע — מה לכוהן ולנגע הצרעת?

טומאת צרעת שונה מטומאות אחרות: בטומאת צרעת רק הקביעה של הכוהן הופכת את האדם מטהור לטמא. כך כתב הרמב"ם בהלכות טומאת צרעת (פרק ט הלכות ב-ג) שאם יש כוהן שאינו יודע להבחין בין סוגי הנגעים, ולכן אינו יודע לפסוק אם האדם טמא או טהור, אבל יש חכם שאינו כוהן שיודע להבחין ולפסוק בנגעי הצרעת, מביאים את בעל הנגע אל החכם, ואם החכם רואה שיש לאדם נגע מטמא, הוא קורא לכוהן ואומר לו שייגיד שהאדם טמא, ורק באמירת הכוהן חלים על בעל הנגע דיני טומאת צרעת. וכן להפך: גם טהרת המצורע תלויה דווקא בכוהן שיאמר למצורע שמעכשיו הוא טהור.

נשאלת השאלה: מדוע טומאת המצורע וטהרתו תלויה בכוהן?

על שאלה זו ענה רבי מאיר שמחה מְוִיִּנְסֵק בספרו "משך חוכמה" שתי תשובות: תשובה ראשונה: דיני טומאת צרעת הם מכלל החוקים שאין לנו הבנה בהם, ולכן לא צריך למצוא סיבה לכך שטומאת המצורע וטהרתו נקבעים על ידי הכוהן.

תשובה שנייה: הצרעת היא טומאה ויש בה גם חולי מדבק. לכן נבחרו הכוהנים לעסוק בטומאת המצורע, כי מעלתם וקדושתם של הכוהנים גדולה מאוד, והקב"ה ישגיח בהשגחה מיוחדת על הכוהנים שלא ייזקו.

אמנם, לאור האמור בשיחה הקודמת ("נגע המתהפך לְעֵנֵג"), שהצרעת איננה מחלה גופנית ואיננה מדבקת, יש למצוא טעם אחר לבחירת הכוהנים לתפקיד זה, כמו שכתב רבי שלמה אפרים מלונצ'יץ בפירושו "כלי יקר":

במסכת ערכין (טז.) מבואר שבגלל שבעה חטאים עלול אדם ללקות בצרעת: לשון הרע, שפיכות דמים, שבועת שווא, גילוי עריות, גסות הרוח, גזל, וצרות עין. הכוהנים מוכשרים במיוחד לתיקון שלוש עבירות מתוך רשימה זו: לשון הרע, גסות הרוח, וצרות העין.

כנגד לשון הרע הגורמת לפירוד בין אנשים – מברכים הכוהנים את ישראל בשלום, ומשכינים שלום ואהדות בישראל, כמו שנאמר על אהרן בפרקי אבות (א יב): "הווי מתלמידיו של אהרן, אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה".

מול גסות הרוח, שהיא הגאווה, עומדת הענווה שהצטיינו בה משה ואהרן, וכמו שדרשו חז"ל במסכת חולין (פט.): גדול מה שנאמר במשה ואהרן יותר ממה שנאמר באברהם. אברהם אמר "וְאַנְכִי עֶפְרָא וְאַפְרָא" (בראשית יח כז), ומשה ואהרן אמרו "וְנִחַנּוּ מֶה" (שמות טז ז), שאנחנו פחותים אפילו מעפר.

ובניגוד לצרות העין, שהיא מידת הקנאה, עומדת העין הטובה של הכוהנים שמברכים בכל יום את עם ישראל באהבה.

ארץ ישראל אמונה טהרת המשפחה בית המקדש פרשת שבוע תנ"ך

לימוד והנצחה לעילוי נשמות שלמה וישי ז"ל
 אחים יקרים ואהובים אשר עלו יחדיו בסערה לגנזי מרומים
 מתוך אתר שי לשי"י : <https://shayleshay.co.il>

לכן מוטל על מי שיש בו נגע ללכת אל הכוהן, כדי שהכוהן ילמד אותו כיצד לשפך את מעשיו ולשנות את התנהגותו לדרך חדשה, שיש בה שמירת הלשון, ענווה, ודאגה לזולת. כך יזכה שה"נגע" יתהפך בחילוף אותיות ל"ענג", ויתהפך דינו מטומאה לטהרה.